

Republic of the Philippines
Department of Education

Office of the Secretary

OCT 21 2008

DepED MEMORANDUM
No. 491, s. 2008

NATIONWIDE STORYTELLING FOR PEACE

To: Bureau Directors
Directors of Services/Centers and Heads of Units
Regional Directors
Schools Division/City Superintendents
Heads, Public and Private Elementary and Secondary Schools

1. To concretize DepED's commitment towards the implementation of EO 570 (Institutionalizing Peace Education in Basic and Teacher Education), and in partnership with the Office of the Presidential Adviser on the Peace Process, a Nationwide Storytelling for Peace will be launched.

2. Starting October 22, 2008 as a kick-off date onwards, stories of peace, friendship, and hope will be read in all elementary schools across the nation.

3. Dubbed as "**Kwentong Pangkawayapaan: Mga Kwentong Binasa Mo, Natutunan ng Puso**", this storytelling campaign focuses on promoting a culture of peace among the youth. Specifically, it aims to help remove biases and prejudices against our Muslim brothers; increase awareness and appreciation of creative and non-violent ways of resolving conflict and engage students to think how they can help build peace.

4. Teachers are expected to conduct storytelling in their classes on the kick-off date using the enclosed stories or any other peace-oriented tales. Furthermore, they are encouraged to come up with lessons integrating peace concepts and values using culturally-fit peace-oriented stories, and regularly incorporate these into their lessons:

- Ang Magkapatid (applicable for Grades I-II)
- Bakit Malungkot si Wahida (applicable for Grades III-IV)
- Muhammad Isa (applicable for Grades V-VI)

5. All supervisors and school heads are encouraged to monitor and supervise this activity.

6. Immediate and wide dissemination of this Memorandum to all concerned is desired.

JESLIA A. LAPUS
Secretary

Encl.:

As stated

Reference:

None

Allotment: 1- -(D.O. 50-97)

To be indicated in the Perpetual Index

under the following subjects:

CAMPAIGN

PUPILS

SCHOOLS

Maricar/DM-StorytellingforPeace
10-10-08

Ang Magkapatid

Araw ng Sabado. Ang magkapatid na Ana at Allen ay nasa bahay. Nasa sala sila at oag bakan.
(ng aklat)

Napatingin si Ana sa wall clock

"Naku wall clock showing 10:30 oras na ng paborito kong programa. Manonood na ako. "masayang wika ni Ana

"Ate, may panonoorin ako," tutol ni Allen

"Ano? Tumigil ka nga. Ako ang manonod ngayon.

Maganda yata ang programa ngayon," wika ni Ana

"Ate naman, inaabangan ko nga ang palabas na yon.

Basta ako ang manonood," pilit ni Allen

"Huwag kang makulit. Ako ang manonod," matigas na wika ni Ana sabay bukas ng T.V.

"Kakainis ka, talaga, Ate. Kakainis kal!" sigaw ni Allen

"Hay , naku, Allen ayaw kong makipag away sa iyo. Ayoko ng gulo. Panonood lang sa T.V. magkakagalit pa tayo. Sige na nga. Ikaw na ang manonod. Doon na lang ako sa bedroom ko. Magbabasa na lang ako ng aklat. Pero sa susunod ako naman , ha? Di maaari na ikaw na lang lagi ang masusunod. Bigayan tayo para hindi tayo mag-away. Ikaw ngayon ang nasunod. Ako naman sa susunod. Diyan ka na nga," wika ni Ana

"Oo. Salamat, ate. Ang bait mo," nakangiting wika ni Allen

Isinulat ni :
Ofelia H. Eustaquio
E P S II

Bakit Malungkot si Wahida?

Kwento para sa kapayapaan ni:

Emily T. Lambio ng Office of the Presidential Adviser on the Peace Process

Unang araw ng klase sa Mababang Paaralan ng San Roque. Saan man pumaling ang iyong tingin, tiyak na makakakita ka ng kumpol-kumpol ng mga mag-aaral na maiingay. Tila sabik na sabik ang lahat magkwento ng ginawa nila noong nakaraang bakasyon. Mayroong nagbakasyon sa ibang lugar, natutong lumangoy sa beach, nanghuli ng mga gagamba sa probinsya, at naglaro ng walang kapaguran. Masigla at masayang masaya ang lahat maliban kay Wahida.

Si Wahida ang bagong estudyante sa Grade 4 class ni Ms. Ligaya. Sampung taong gulang sya. Maganda at maamo ang kanyang mukha, ngunit mababakas mo na may lungkot at pangamba sa kanyang mga mata. Siya at kanyang pamilya ay 'bakwit' sa siyudad ng Maynila. Nag-evacuate sila mula sa Mindanao upang takasan ang kaguluhan at gyera sa kanilang lugar. Tulad ng nakasanayan na nya sa ibang lugar na kanilang pinanggalingan, ang mga Muslim na kagaya nya ay pinan-iilagan. Iniisip ng iba na sila ay dapat katakutan gaya ng ibang Muslim na sangkot sa giyera. At dahil sa mga pangyayaring iyon, iniisip ni Wahida, "Magkakaroon kaya ako ng kaibigan dito?"

Ring. Ring. Ringgggg! Malakas na tunog ng bell and narinig sa buong paaralan. "Naku, hayan na, umpisa na ng klase," bulong ni Wahida sa sarili. Puno ng kaba si Wahida habang naglalakad papasok sa pintuan ng kanilang silid-aralan. Buong sigla namang nagsipasok ang ibang mga bata sa kani-kanilang mga klase. Kanya-kanyang pili ng upuan malapit sa kani-kanilang barkada at 'di pa rin matapos-tapos ang mga kwentuhan.

Sa likuran ng klase umupo si Wahida. Katabi nya sa upuan si Jenny, isang batang madaldal at masayahin. Kinukwento nya sa mga katabi ang pamamasyal na ginawa nila nuong bakasyon. Tahimik lang si Wahida at laging nakayuko. Iniiwasan ang tingin ng kanyang mga kaklase. Dahil sa kanyang suot na tandong, alam nya na alam ng mga kaklase nya na sya ay isang Muslim. Balisa at hindi nya kumportable sa loob ng klase na sya lamang ang nag-iisang Muslim.

"Good morning Class!" Biglang tumahimik ang klase sa pagdating ng kanilang guro. "Ako si Ms. Agnes Ligaya. Tawagin ninyo na lamang akong Ma'am Ligaya. Ako ang inyong magiging adviser at PE teacher." Matamis ang mga ngiti ni Ms.

Ligaya at malumanay ang kanyang tinig. Nabuhayan ng loob si Wahida. "Mukha naman palang mabait ang aking guro". Pansamantalang nakalimutan ni Wahida ang kanyang lungkot habang nakikinig sa kanyang bagong guro. Hindi na nya namalayan, nakalipas na pala ang dalawang oras. Maya-maya pa ay tumunog ng muli ang bell...ring...ring...ringgggg!

Recess na at dali-daling nagsilabasan ang mga bata dala-dala ang kani-kanilang baunan. Lumabas din si Wahida dala ang pabaon ng kanyang ina. Naghahanap sya ng bench na mauupuan ng biglang...kablag! Nadulas ang kanyang kaklase at tumilapon ang baunan nito. Dali-dali syang lumapit dito, inakay at inalalayang makaupo ang kaklase sa malapit na bench. Dinampot din ni Wahida ang tumilapon na laman ng baunan ng kaklase at iniabot dito.

"Nasaktan ka ba," tanong ni Wahida. "Di naman gaano, medyo masakit lang ang kanang binti ko. Salamat ha. Ako nga pala si Jenny. Ikaw, anong pangalan mo?" "Ako si Wahida," ang nahihiyang pagpapakilala ni Wahida.

"A, Jenny nadumihan na ang sandwich mo. Gusto mo hati na lang tayo sa baon ko?"

"Ha? Naku, baka kulang pa yan sa 'yo Wahida, ok lang ako," ang nahihiyang sagot ni Jenny.

"Hindi. Malaki naman itong tuna sandwich ko, pwedeng pwede tayong maghati."

"Ganun ba, sige, salamat ah." Binigyan ni Jenny ng matamis nyang ngiti si Wahida at kinain ang bigay na sandwich. "Wow! Ang sarap naman ng baon mo. Kung di sana tumapon ang baon ko, hahatian din kita ng masarap na ham sandwich na gawa ng Mommy ko," ang masayang bulalas ni Jenny.

"Naku, salamat. Pero alam mo Jenny bawal kasi sa aming mga Muslim ang kumain ng karneng baboy."

"Ha? Ganun ba? Am, ok lang yun, masarap naman ang tuna sandwich mo."

At napatawa si Wahida. Aliw na aliw sya sa kanyang bagong kakilalang masayahing bata. Natutuwa din sa kanya si Jenny. Si Wahida ang kauna-unahang Muslim na nakilala nya at natutuwa syang ito ay mabait at matulungan.

Maya-maya pa lamang ay nag-ring ng muli ang bell. Ring...ring...ringgggg! Kung nuong una ay kaba ang dala ng tunog ng bell para kay Wahida, ngayon

ay tila nagbago na. Dahil sa kaklase nyang si Jenny, nagkaroon na ng sigla ang kanyang mukha.

Sa pagdaan ng mga araw, unti-unti silang naging malapit na magkaibigan. Sabay silang nagre-recess. Tuwing tanghali, nagpapasiklaban sila sa exhibition ng jackstone. Kung minsan naman, sumasali sila ni Jenny ng patentero. At kapag may libre naman silang oras, sabay nilang pinag-aaralan ang kanilang mga takdang-aralin. Dahil likas na mabait at matulungan si Wahida, dumami ng dumami ang kanyang mga kaibigan. Ngunit hindi lahat ng bata ay natutuwa sa kanya.

Minsan, habang oras ng recess, napagkatusaan si Wahida ng dalawang batang siga sa kabilang section, si Jack at Kiko. *"Muslim, Muslim! Nakakatakot na Muslim. Bumalik ka na sa Mindanao. Ha! Ha! Ha!"*

Nangingilid ang luha ni Wahida, ngunit hindi sya nagsalita.

"Muslim, Muslim! Bumalik ka na sa Mindanao," ang paulit-ulit na pangungutya nina Jack at Kiko.

Mababakas sa mukha ni Wahida ang labis na hiya at kalungkutan, ngunit muli, hindi siya kumibo.

"Pwede ba tumigil na kayo? Nakakasakit na kayo ng damdamin. Mabait ang kaibigan kong si Wahida at hindi rin masama ang pagiging isang Muslim," ang mariiing pagtatanggol ni Jenny sa kaibigan.

Naputol ang tagpong ito sa malakas na pag-ring ng bell. Tapos na ang recess. Ngunit sa pagtunog ng bell, muling nagbalik ang dating takot at pangamba ni Wahida.

Sa klase, lipad ang isip ni Wahida, halos hindi narinig ang announcement ni Ms. Ligaya. *"Class, magkakaroon ng paligsahan sa pagtakbo ang buong Grade 4 sa susunod na buwan. Gusto kong mag-insayo kayo ng mabuti. Pipili ako ng isang babae at lalaki sa ating klase."*

Makaraan ang dalawang linggo, pumili na si Ms. Ligaya ng kanilang ilalaban sa track and field. Laking gulat ni Wahida ng tawagin ang kanyang pangalan at ang kaklase nyang si Peter. Tuwang-tuwa para sa kanya ang kaibigan nyang si Jenny. Simula noon ay palagi na silang nag-iinsayo pagkatapos ng klase nila. Takbo dito, takbo doon, hanggang sa abutan na sila ng paglubog ng araw.

Ng araw na ng paligsahan, laking gulat ni Wahida ng malaman nya na kalaban pala nila si Jack sa track and field. Napansin ni Jenny ang pagbabago ng sigla

ng kanyang kaibigan kaya tinawag nito ang mga kaklase at sabay-sabay silang nag-cheer para kay Wahida at Peter.

Wahida! Peter! You're the best among the rest! You're the best among the rest!
Yeeeeyyyy!

Biglang sumigla si Wahida na wari'y walang kabang nararamdaman. Ngumiti siya at naghanda na sa pagtakbo. Naunang tumakbo si Peter. Ipapasa sa kanya ni Peter ang baton at sya naman ang tatakbo para tapusin ang laro. Iba naman ang diskarte ng kabilang klase kaya si Jack ang kasabay ni Wahida sa pagtakbo. Mas mabilis itong tumakbo sa kanya, mas mahahaba ang mga binti at malalaki ang hakbang nito. Mukhang matatalo sya nito. Pero determinado si Wahida, buo ang loob nito at alam niya sa puso't isipan niya na gusto nyang manalo.

Bigla-bigla pa ay nadapa si Jack. Bumagsak siya sa damuhan ng padapa at tila nasaktan ng husto. Dahil halos magkasunod lang sila, kitang-kita ni Wahida ang buong pangyayari. Tumigil din syang bigla at agad nilapitan ang nakadapa at namimilipit sa sakit na si Jack. Tinulungan nya itong makatihaya. Laking gulat ni Jack. Hindi niya inaasahan ang mukhang bubulaga sa kanya sa ganong kalagayan.

Natapos ang laro. Hindi nanalo ang section nina Wahida. Pero sa buong Grade 4 at sa buong eskwelahan, kinilala si Wahida bilang bayani, isang dakilang estudyante.

Paggaling ng pilay ni Jack, siya ay bumalik na sa klase. Nahihiya man ay pinuntahan nya si Wahida sa kanyang classroom. Recess nuon at naglalaro si Wahida at Jenny.

"Wahida...a...a...salamat pala sa ginawa mo noong kabilang linggo. Hindi mo naman kailangang gawin 'yun. Pero salamat. Kahit hindi ako naging mabuti sa 'yo, tinulungan mo pa rin ako. Nahihiya tuloy ako sa 'yo."

"Wala 'yun. Ginawa ko lang ang dapat," ang nahihiyang sagot ni Wahida.

"Tama si Jenny, mabait ka nga. Nagkamali ako, sorry."

"Kalimutan mo na 'yun. Pwede naman tayong maging magkaibigan," and nakangiting sagot ni Wahida.

"Oo nga! Basta magpakabait ka na ha at lagi mong tandaan na magkakaiba man tayo pwede naman tayong maging magkaibigan," ang singit ng masayahing si Jenny.

"Yes, ma'am," sumaludo ang pilyong si Jack habang nakangiti sa kanyang bagong mga kaibigan.

Ring...ring...ringgggg!

Pagsusuri: Tanungin ang mga mag-aaral ng mga sumusunod na tanong.

1. Bakit malungkot at kinakabahan si Wahida nuong unang araw ng pasukan?
2. Kung ikaw si Jenny, makikipagkaibigan ka ba kay Wahida? Bakit?
3. Ilarawan ang katangian ng mga tauhan ng kwento. Anu-ano ang mga katangian nila na nagustuhan nyo?
4. Ano ang iyong natutunan tungkol sa pakikipagkaibigan?
5. Ano ang iyong palagay at damdamin sa mga Muslim? Ano ang naririnig nyo tungkol sa kanila?

Paghahalaw:

Sa pamamagitan ng malayang talakayan, subukang pagtibayin ang pananaw ng mga bata na hindi hadlang ang ating pagkakaiba upang tayo ay magkaisa. Alamin ang pagkakakilala ng mga bata tungkol sa mga Muslim at mga katutubo at linawin ang mga maling kaisipan ukol sa mga ito.

Paglalapat:

Ikapit sa blackboard ang drawing ng isang puno. Ihalintulad ang puno sa paaralan, bahay, o pamayanan. Magiging mabunga ito at masagana kung ang mga tao ay nagkakaisa.

Bigyan ang bawat mag-aaral ng cut-out na prutas. Dito nila isusulat ang kanilang mga saloobin kung paano sila makakatulong na itaguyod ang kapayapaan (sa paaralan, sa bahay, sa pamayanan). Magsulat lang ng isa na kaya nilang gawin.

Habang nagsusulat ang mga bata at ikinakapit ang kanilang prutas sa puno, magpatugtog ng awiting pangkapayapaan o anumang reflective song.

Pagkatapos ng gawain, pasalamatang mga bata. Maaring bumuo ng isang malaking bilog at sabay-sabay na manalangin para sa kapayapaan.

KWENTONG PANGKAPAYAPAAN

- Aralin : FILIPINO (Pagbasa) o Values Education
- Baitang : 3-4
- Mensahe : Mga katangian ng mabuting kaibigan: matulungan, mapagbigay, maalalahanin,
mapagpatawad;
- Makakamit ang pagkakaisa at kapayapaan kung tatanggapin natin
ang ating
pagkakaiba (sa relihiyon, kultura, estado sa buhay, o kung ano pa
man).
- Layunin : Pataasin ang pagpapahalaga sa mga katangian ng malawak na pag-
unawa,
pagpapatawad, at pagtanggap sa kapwa sa kabilang
kaibahan.
- Pagtatanggal ng mga maling pagkilala sa mga Muslim at mga
Katutubo.
- Kagamitan : Kwentong pangkapayapaan
(maaring gamitin ang kwentong, Bakit Malungkot si Wahida? O
anumang kwentong
angkop.)
- Drawing ng Puno sa isang cartolina o manila paper
- Cut out ng prutas (na may puwang para sulatan)
- Masking tape
- Cassette/CD Player at tugtug na tungkol sa kapayapaan (kung meron)
- Pamamaraan :
- Ihanda ang mga bata sa babasahing kwento. Maaring tanungin muna ang
mga bata kung sino ang kanilang matalik o malapit na kaibigan. Papag-isipin
din sila ng 2-3 katangian na gusto nila sa kanilang kaibigan. Hayaang
magbahagi ang ilan sa kanila.
- Pagkatapos magsalita ng ilang bata, simulan na ang kwento tungkol kay
Wahida at kung paanong nagkaroon sya ng maraming kaibigan.

(Enclosure No. 3 to DepED Memorandum No. 491, s. 2008)

Muhammad Isa

My name is Muhammad Isa. Do you know that my name is a combination of the names of the prophets of Islam? My first name is from Nabi Muhammad ar-Rasulullah (peace be upon him) who was born in Makkah to a Quraish family and became the Messenger of Allah to all Muslims. My second name is from Nabi Isa Al-Masih (peace be upon him), born of a virgin Mother, whose adopted Father was a carpenter from Nazareth and whose teachings and goodness made him the Messiah to the People of the Book, the Nasrani or Christians.

The life and ways of the prophets of Islam are models of good conduct and virtues that all of us must strive to follow.

Oftentimes, my name becomes a subject of awe and wonder among my teachers and classmates in school. Once, Joseph and Angelo, two of my best friends, asked me if I was half-Muslim or half-Christian. I was also puzzled by this question and, that afternoon I got home from school, I asked the same to my mother. My mother replied that a Muslim is always a "full Muslim" and a Christian is always a "full Christian". It doesn't matter what your name means or what your blood-line might be.

In school, I go out mostly with my Christian classmates because I can only speak the Filipino language and a little of the local dialect spoken by my Christian friends. To other kids who speak the Tausug language that Muslims in my community mostly speak; they do not quite understand why, as a Muslim, I could not speak like them so they do not really believe that I am a Muslim. This makes me awkward and shy to play and hang around with them, and them with me.

A Muslim who believes in the One God, in all God's Messengers, in all the books sent down to His prophets (this includes the Torah and Injil or the Gospel), believe in the existence of angels and in the Day of Judgement and Life after Death and heaven and hell, is, in whole, a full Muslim. A Christian who believes in God, the Holy Trinity, the Gospel and testaments and follows the teachings of the Christian faith wholeheartedly, is, in whole, a full Christian. That is what my mother told me.

In my family, I have so many uncles, aunties, grandparents and cousins. We all love each other. I always love summers when schooldays are over and I could play, paint and sing at home and swim in the beach with my only sibling and many cousins. Among my cousins, there are also Christians and Muslims. My paternal grandfather, Lolo Jesus, was a Christian (although I did not get to meet him in person). My paternal grandmother, Lola Sofia, and my two grand-parents, Lolo Akbar and Lola Mariam, my Mothers parents, are all Muslims. But my uncles, aunties, cousins and grand-parents are all whole-Muslims and whole-Christians.

But how could that be? The question kept nagging in my head and I went back to my mother for some more answers.

"Son, one's faith is one's own individual conviction", my Mother gently replied. "What you choose

to believe in is your personal choice. And whatever you believe in must be whole-hearted. So you are a full-Muslim and another may be a full-Christian, because that is what you believe in and them, too. There is no such thing as half-this-faith or half-that-faith."

"But blood and ethnic origins can be a mix of two or more kinds. We live together in a community of many cultures and ways. People of varied ethnic origins get to marry with one another and bear children. So one can be part-Sama or part-Bisaya, just like what you are now. Because your Mother is a Sama and your Father is a Bisaya.

Sama is an ethnic group mostly coming from Sulu, Basilan and Tawitawi, while Bisaya is an ethnic group found in mainland Mindanao but majority in the island-groups of the Visayas. Among the Sama, many of them are Muslims, like the family of my Mother. But there are also Christians among them. My auntie Malin who is from Bongao in Tawitawi is a Christian and so is my Uncle Kim, a Sama of Siasi in Sulu, who is even half-Chinese!

Among the Bisaya, majority of them are Christians yet a few have also chosen to be Muslims like my Father. Now, I am really beginning to be proud of my name.

My name is Muhammad Isa, two great prophets of Islam rolled into one smart little boy like myself. I am whole-Muslim, also part-Sama and part Bisaya. Isn't God just wonderful!

ALHAMDULILLAH!

14 Syaaban 1424 AD / 09 Oct 2003 CE

=====

This story is part of a 10-series of **Katakata Ma Lumah Dilaut**, a collection of Children's stories for oral reading, written and illustrated by sinama-speaking Muslim, Christian and children of indigenous faith of Lumah Ma Dilaut Center for Living Traditions. Available in Sinama and English versions. Also featured in ANGANGGURU ILMUH MA LUMAH DILAUT A Values-integrated and Culture-based Curicullum for Lumah Ma Dilaut Center for Living Traditions @ 2007.

~~~~~ ~~~ ~~~~

Lumah Ma Dilaut

"Alungay Bissala, Alanyap Na Bangsa Ta"

(Lost Language, Vanished People)

A Center for Living Traditions committed to Protect, Preserve and Promote the Indigenous Knowledge, Traditions, Systems and Innovations of the Sinama-speaking ethnic groups of Mindanao and Sulu, Philippines